

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 29/05/2026

Turhan ÇÖMEZ
İYİ Parti Grup Başkanvekili
Balıkesir Milletvekili

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), Diyanet İşleri Başkanlığı ile iş birliği içerisinde yürüttüğü vekâletle kurban organizasyonu kapsamında her yıl milyonlarca vatandaşın bağış ve vekâletlerini kabul ederek çok büyük bir mali hacme ulaşan faaliyetler gerçekleştirmektedir.

Vakfın kamuoyu ile paylaştığı verilere göre, 2025 yılında 81 ülke ve 398 bölgede toplam 898 bin 450 hisse kurban kesilmiş, yaklaşık 37 milyon 286 bin kişiye kurban eti ulaştırılmıştır.

TDV'nin 2026 yılı organizasyonunda ise vekâlet bedeli yurt içinde 18.000 TL, yurt dışında ise 7.000 TL olarak belirlenmiştir.

Yurt dışı kurban bedelinin yurt içi bedelin yaklaşık üçte biri seviyesinde olması nedeniyle son yıllarda vatandaşların önemli bir kısmının vekâletlerini yurt dışı organizasyonlarına yönlendirdiği görülmektedir. Bu durum, hem Türkiye'deki besicilerin gelirlerini hem de kurbanlık hayvan piyasasını doğrudan etkilemektedir.

Öte yandan, yüz binlerce kurbanlık hayvanın hangi ülkelerden, hangi kişi veya şirketlerden, hangi yöntemlerle temin edildiği satın alma süreçlerinin nasıl yürütüldüğü nakliye, kesim ve dağıtım maliyetlerinin ne olduğu toplanan milyarlarca liralık kaynağın hangi kalemlere harcandığı konusunda kamuoyuna ayrıntılı ve denetlenebilir bilgi verilmemektedir.

Kamu adına gerçekleştirilen bu denli büyük bir organizasyonun şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde denetlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

Sorular

1. TDV'nin 2026 yılı vekâletle kurban organizasyonu kapsamında yurt içi ve yurt dışı için belirlediği kurban hisse bedelleri hangi maliyet analizlerine dayanılarak hesaplanmıştır?
2. Yurt içi kurban bedeli 18.000 TL iken yurt dışı bedelin 7.000 TL olarak belirlenmesinin gerekçesi nedir?
3. 2026 yılı kurban organizasyonu kapsamında kaç adet hisse satılmıştır?
4. 2026 yılında kesilen 898.450 hisse kurbanların ülkelere göre dağılımı ve sayıları nedir?
5. 2026 yılında yurt içi ve yurt dışı kurban vekâletlerinden toplam ne kadar gelir elde edilmiştir?
6. Bu gelirin ne kadarı Türk Lirası, ne kadarı döviz cinsinden tahsil edilmiştir?
7. Son 10 yıl içerisinde (2015-2025) yurt içi ve yurt dışı kurban organizasyonlarından yıllar itibarıyla elde edilen toplam gelir ne kadardır? Bunların yıllara göre dağılımı nedir?
8. Aynı dönemde yurt dışı kurban organizasyonları kapsamında Türkiye dışına aktarılan toplam kaynak tutarı ne kadardır?
9. 2026 yılında kesilen kurbanlık hayvanların türlerine göre (büyükbaş-küçükbaş) sayıları nedir?
10. Yurt dışında kesilen kurbanlık hayvanlar hangi ülkelerden temin edilmiştir?
11. Her ülke için ayrı ayrı olmak üzere kaç adet hayvan satın alınmıştır?
12. Kurbanlık hayvanların satın alındığı kişi, işletme, kooperatif veya şirketlerin isimleri nelerdir?
13. Bu alımlar hangi ihale, teklif toplama veya sözleşme usulleri ile gerçekleştirilmiştir?
14. Hayvan tedarik sürecinde aracılık hizmeti veren kişi veya kuruluşlar var mıdır? Varsa bunlar kimlerdir?
15. Kurban organizasyonu kapsamında yapılan satın alma işlemlerinde rekabeti sağlayacak hangi mekanizmalar uygulanmaktadır?
16. 2026 yılında kurbanlık hayvan alımı için toplam ne kadar ödeme yapılmıştır?
17. Nakliye, veterinerlik hizmetleri, kesim organizasyonu, depolama ve dağıtım giderleri için ayrı ayrı ne kadar harcama yapılmıştır?
18. TDV'nin 2026 yılı kurban organizasyonu kapsamında görev alan personel, gönüllü ve temsilci sayısı kaçtır?
19. Bu kişilere yapılan ücret, harcırah, konaklama ve ulaşım ödemeleri toplam ne kadardır?
20. Kurban organizasyonunda kullanılan araç, ekipman ve lojistik hizmetleri hangi şirketlerden temin edilmiştir?

21. Kurban organizasyonu kapsamında yapılan tüm harcamalar bağımsız denetime tabi tutulmakta mıdır?
22. TDV'nin kurban organizasyonu gelir ve giderleri Sayıştay veya başka herhangi bir kamu denetim mekanizması tarafından neden denetlenmemektedir?
23. 2026 yılı organizasyonunda vekâlet sahiplerine kesim, dağıtım ve harcama süreçlerine ilişkin ayrıntılı mali rapor sunulmuş mudur?
24. 2026 yılında kurban kesimi yapılan ülkelerdeki yerel ortak kurum ve kuruluşlar hangileridir?
25. Bu kuruluşlarla yapılan sözleşmelerin toplam mali büyüklüğü nedir?
26. Son 10 yılda TDV'nin kurban organizasyonları nedeniyle hakkında açılmış herhangi bir adli veya idari soruşturma bulunmakta mıdır?
27. Hükümet, kamuoyundan toplanan milyarlarca liralık kurban bağışının daha şeffaf biçimde izlenebilmesi amacıyla TDV'nin kurban organizasyonlarını bağımsız denetime açmayı düşünmekte midir?